

STORTINGET

Innst. 118 L

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Prop. 50 L (2021–2022)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Endringer i midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Hovedinnholdet i proposisjonen

Departementet foreslår endringer i midlertidig lov av 22. desember 2021 nr. 170 om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter (strømstøndsloven). Det foreslås å øke stønadsgraden fra 55 pst. til 80 pst. Det foreslås derfor en endring i strømstøndsloven § 5 tredje ledd. Departementet foreslår at endringen skal gjelde for forbruk fra og med januar 2022 til og med mars 2022.

Departementet foreslår en endring i forskriftshjemmelen for regulering av pris for fjernvarme i § 10 annet punktum.

Departementet foreslår i tillegg en lovteknisk endring i § 6 fjerde ledd for å rette opp i en uriktig henvisning i lovteksten.

Forslag om tilleggsbevilgning som følge av økningen av stønadsgraden fra 55 pst. til 80 pst. er fremmet i Prop. 51 S (2021–2022) Endringer i statsbudsjettet 2022 under Kunnskapsdepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Samferdselsdepartementet, Fi-

nansdepartementet og Olje- og energidepartementet (økonomiske tiltak i møte med pandemien og ekstraordinære strømutfgifter).

1.2 Bakgrunn og forslag til endringer

Kraftprisen har gjennom sensommeren og høsten 2021 økt til svært høye nivåer og gitt en betydelig økning i husholdningenes strømutfgifter. Departementet viser til omtale av bakgrunnen for de ekstraordinære høye prisene i Prop. 44 L (2021–2022) under punkt 2.

Regjeringen har presentert en rekke tiltak som skal avhjelpe situasjonen, herunder redusert avgift på elektrisk kraft, økt bostøtte, økte overføringer til kommunene for merutfgifter til økonomisk sosialhjelp, økt stønad til studentene og tilskudd til Enova for å støtte ENØK-tiltak i husholdningene.

Stortinget har i tillegg vedtatt en midlertidig strømstøndsordning for husholdninger som skal kompensere for ekstraordinært høye utfgifter til strømforbruk i perioden fra og med desember 2021 til og med mars 2022. Denne ordningen er regulert i midlertidig lov av 22. desember 2021 nr. 170 om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter (strømstøndsloven). Strømstøndsordningen innebærer at når gjennomsnittlig månedlig strømpris (elspotpris) i det aktuelle prisområdet overstiger 70 øre per kWt, dekker staten 55 pst. av prisen over dette nivået.

Departementet viser til at strømprisene i desember økte etter at strømstøndsordningen ble offentliggjort 11. desember 2021. I Prop. 44 L (2021–2022) er det i punkt 2.1 vist til at gjennomsnittlig spotpris på elektrisk kraft i de sørlige områdene i landet (prisområde NO1, NO2 og NO5) i første del av desember (t.o.m. uke 29) var

151 øre/kWt eksklusiv merverdiavgift. Gjennomsnittsprisen endte til slutt på 177 øre/kWt.

Prisutsiktene for første kvartal 2022 har etter nyttår falt noe sammenlignet med hva prisutsiktene var i desember, men er fremdeles på et høyt nivå.

Departementet mener det er grunn til å foreslå endringer i strømstønadsordningen som ytterligere avbøter de økonomiske konsekvensene de høye strømprisene vinteren 2021/2022 har for husholdningskunder. Departementet foreslår at stønadsgraden heves fra 55 pst. til 80 pst. for forbruket fra og med januar 2022 til og med mars 2022.

Når strømkundene får stønad etter strømstønadsloven, reduseres husholdningenes kostnader for strøm til elektrisk oppvarming i tråd med stønadsbeløpet. Da bør også fjernvarmeprisen reduseres tilsvarende. Dette fremgår av strømstønadsloven § 10 første punktum. Etter annet punktum kan departementet gi nærmere forskrift til utfylling av bestemmelsen.

I Innst. 102 L (2021–2022) fra energi- og miljøkomiteen er det lagt inn en flertallsmerknad der det står:

«Et fjerde flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Rødt, viser til at strømstøtteordningen også skal omfatte fjernvarmekunder. Dette flertallet understreker at det skal gjelde både for de som er underlagt tilknytningsplikt og de som er utenfor tilknytningsplikt.»

I tråd med flertallsmerknaden bør departementet ha hjemmel for å kunne gi forskrift med nærmere bestemmelser om prisregulering etter strømstønadsloven uavhengig av om fjernvarmekundene har tilknytningsplikt eller ikke.

Etter departementets vurdering bør hjemmelsbestemmelsen i strømstønadsloven § 10 annet punktum være utformet slik at den dekker alle typer fjernvarmeløpere. For å unngå tvil om rekkevidden av forskriftshjemmelen i strømstønadsloven § 10 foreslås det at det fremgår av ordlyden at departementet kan gi forskrift om prisregulering for fjernvarme uten hensyn til om kunden er underlagt tilknytningsplikt eller ikke.

1.3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget til økning av stønadsgraden fra 55 pst. til 80 pst. innebærer ikke vesentlige administrative konsekvenser for nettselskapene, kraftleverandørene eller Reguleringsmyndigheten for energi (RME). Endringen innebærer en justering i måten disse beregner stønaden på. RME får dekket sine økte utgifter knyttet til administrasjon av ordningen mv. gjennom tilleggsbevilgningen på 5 mill. kroner for 2022, jf. Prop. 45 S (2021–2022).

Bevilgningen til strømstønadsordningen ble i behandlingen av Prop. 45 S (2021–2022) på usikkert grunnlag satt til 5,5 mrd. kroner, jf. Innst. 103 S (2021–

2022). Med en terskelverdi på 70 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift og en stønadsgrad på 80 pst. for strømforbruk i perioden fra og med januar 2022 til og med mars 2022 og basert på terminpriser pr. 5. januar, vil totale utgifter under stønadsordningen inkludert merverdiavgift anslås å øke med i størrelsesorden 2 mrd. kroner. I tillegg kommer virkningen av økt strømpris for desember 2021. Samlede utgifter for staten av stønadsordningen er foreløpig anslått til totalt 8,9 mrd. kroner i 2022.

Den foreslåtte endringen i den midlertidige stønadsordningen for ekstraordinære strømutfgifter innebærer en økning av utgiftene til stønadsordningen over statsbudsjettet for 2022. Forslag om tilleggsbevilgning for 2022 er fremmet i Prop. 51 S (2021–2022)

Departementet arbeider med spørsmål ved utvidelse av strømstønadsordningen til også å gjelde landbruk og sameier/borettslag/aksjeleiligheter som har fellesmålt husholdningsforbruk. Økte utgifter ved slike utvidelser vil komme i tillegg til bevilgningsendringer som foreslås i Prop. 51 S (2021–2022). De budsjettmessige konsekvensene av utvidelsen er ikke klare. Departementet vil komme tilbake til Stortinget med forslag til bevilgningsmessige konsekvenser av dette på egnet måte.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Mani Hussaini, Stein Erik Lauvås, Linda Monsen Merkesdal, Marianne Sivertsen Næss og lederen Terje Aasland, fra Høyre, Nikolai Astrup, Bård Ludvig Thorheim, Ove Trellevik og Mathilde Tybring-Gjedde, fra Senterpartiet, Siv Mossleth, Ole André Myhrvold og Gro Anita Mykjåland, fra Fremskrittspartiet, Marius Arion Nilsen og Frank Edvard Sve, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken og Birgit Oline Kjerstad, fra Rødt, Sofie Marhaug, fra Venstre, Ola Elvestuen, fra Miljøpartiet De Grønne, Rauand Ismail og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til Prop. 50 L (2021–2022), hvor regjeringen foreslår endringer i midlertidig lov av 22. desember 2021 nr. 170 om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter (strømstønadsloven). I proposisjonen foreslås det å øke stønadsgraden fra 55 pst. til 80 pst. Det foreslås at endringen gjelder for forbruket i januar, februar og mars 2022.

Komiteen har merket seg at strømprisene i desember økte også etter at strømstønadsordningen ble offentliggjort den 11. desember 2021, og at den foreslåtte stønadsgraden nå økes til 80 pst. for å i større grad av-

laste de negative konsekvensene høy strømpris har for husholdningene. Komiteen viser for øvrig til rettelser av 18. januar 2022 fra statsråd Marte Mjøs Persen. Brevet er vedlagt innstillingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne, mener det er svært viktig at staten stiller opp for husholdninger som nå sliter med høye strømregninger, og mener endringene regjeringen foreslår i Prop. 50 L (2021–2022) vil bidra til en nødvendig forbedring av strømstøtteordningen som ble vedtatt i Stortinget i desember 2021.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener likevel det er grunn til å forbedre ordningen ytterligere. Disse medlemmer foreslår å øke stønadsgrensen til 85 pst. for forbruk fra og med januar 2022 og til og med mars 2022.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«I midlertidig lov av 22. desember 2021 nr. 170 om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømavgifter gjøres følgende endring:

§ 5 tredje ledd første punktum skal lyde:

Reguleringsmyndigheten for energi skal beregne stønadssats basert på følgende formel: $0,85 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Sosialistisk Venstreparti er bekymret over at borettslag, sameier og landbrukseiendommer med felles strømmåler fremdeles ikke er inkludert i ordningen. Det haster å få dette på plass, og disse medlemmer imøteser en snarlig løsning fra regjeringens side.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre, er tilfredse med at det foreslås en hjemmel til departementet for å kunne fastsette forskrift om prisregulering av fjernvarme for husholdninger med og uten tilknytningsplikt.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Rødt og Venstre er bekymret for virkningene av de høye strømprisene for mindre bedrifter, og viser til forslagene som ble fremmet i Stortinget i desember om at regjeringen måtte vurdere situasjonen og komme tilbake med eventuelle tiltak for å avhjelpe situasjonen. Større industribedrifter har stort sett lange kraftkontrakter og påvirkes i liten grad av midlertidige svingninger i strømprisene, men vil miste konkurransekraft ved ved-

varende høye strømpriser. Mange mindre bedrifter har ikke denne muligheten, og har i liten grad sikret seg mot den ekstreme situasjonen som har oppstått denne vinteren. For en del virksomheter utgjør strøm en liten del av kostnadene, og selv de kraftige økningene i strømprisene vi opplever nå, har relativt liten betydning. For andre er strøm en avgjørende innsatsfaktor, og strømavgifter utgjør en betydelig del av kostnadsbasen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at store variasjoner i hvordan bedriftene rammes, tilsier at det kan være klokt å opprette en søknadsbasert kompensasjonsordning for mindre bedrifter, der ordningen kan avgrenses basert på hvor stor andel av omsetningen strømavgiftene utgjør. Ordningen må også avgrenses til prisområdene i Sør-Norge. Disse medlemmer viser til at en slik ordning kan administreres av kommunene gjennom en ekstraordinær utbetaling av skjønnsmidler via statsforvalterne.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Rødt og Venstre mener det også er grunn til å bekymre seg for hvordan strømprisene slår ut for frivilligheten og spesielt idrettslag. Mange idrettslag har ansvaret for store haller og andre idrettsanlegg som krever mye strøm. Idretten er samtidig hardt rammet av aktivitetsnedgang på grunn av pandemien.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener derfor at det også for frivilligheten bør opprettes en søknadsbasert kompensasjonsordning i kommunene gjennom en ekstraordinær utbetaling av skjønnsmidler via kommunene. Også denne ordningen må avgrenses til prisområdene i Sør-Norge som opplever ekstraordinært høye strømavgifter, og kommunale anlegg skal ikke inkluderes i ordningen.

Disse medlemmer viser til at mange kommuner har ekstraordinært høye inntekter gjennom eierskap i kraftselskaper eller som grunnrenteinntekter. Disse medlemmer mener det må kunne forutsettes at slike kommuner selv oppretter ordninger for å bistå bedrifter og de deler av frivilligheten som er rammet av høye strømpriser, og at virksomheter i disse kommunene ikke omfattes av en ny kompensasjonsordning for bedrifter og frivilligheten.

Disse medlemmer understreker at beløpet til ordningen utgjør en maksimal ramme. Regjeringen må vurdere hvor mye støtte som skal tildeles basert på behov og tilstanden i norsk økonomi. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett bør regjeringen vurdere om utgiftene til ordningen kan dekkes inn ved å redusere andre utgifter eller gjennom økte inntekter fra Statkraft.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen opprette en søknadsbasert kommunal kompensasjonsordning for å bistå mindre bedrifter og frivillige lag og organisasjoner som nå sliter med høye strømpriser. Ordningen skal avgrenses til kommuner i prisområdene i Sør-Norge, og støtten til bedriftene må avgrenses til bedrifter der strømutfordringene utgjør en høy andel målt mot omsetningen deres. Tilskuddet må være i tråd med statsstøttereguleringen. Kommuner med betydelige merinntekter fra eierskap i kraftselskaper eller kraftproduksjon skal ikke inkluderes i ordningen, men disse kommunene oppfordres til å lage tilsvarende ordninger innenfor egen ramme. Tilskuddsmidlene settes av som skjønnsmidler som fordeles via statsforvalteren. Regjeringen bes foreslå en hensiktsmessig ramme for ordningen, eksempelvis 2 mrd. kroner. Midler som ikke kommer til utbetaling, tilbakebetales til staten.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti anerkjenner at mange nå sliter med de høye strømprisene, men at en høy strømpris først og fremst rammer dem med dårlig råd. Disse medlemmer har ønsket seg en mer omfordelende modell, som gir mer hjelp til de som trenger det mest.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti mener at ledige og permitterte bør kompenseres ut over det kompensasjonsordningen legger opp til. Disse medlemmer viser til forslaget i Innst. 102 L (2021–2022) om å utbetale 1 000 kroner ekstra til alle som var ledige, permitterte eller mottok arbeidsavklaringspenger i desember 2021, på neste utbetaling.

Komiteen mener det er viktig å evaluere de ulike tiltakene som ble innført i desember 2021 og den forsterkede strømstøtteordningen som nå er fremmet. Dersom vi skulle havne i en tilsvarende situasjon i fremtiden, vil kunnskap om fordelingsvirkninger og samfunnsøkonomiske konsekvenser av ulike tiltak, samlet og hver for seg, være nyttig. Komiteen mener det også er behov for mer kunnskap om sammenhengen mellom inntekt og strømforbruk.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne understreker at det i en situasjon med knapphet og høy etterspørsel er viktig å gjøre grundige vurderinger av hvordan støttetiltak kan påvirke strømforbruket. Økt forbruk vil normalt medføre høye priser, som igjen kan ramme de gruppene det er viktigst å skjerme.

Komiteen fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av første halvår 2022 komme tilbake med en evaluering av støttetiltakene for strøm, herunder samfunnsøkonomiske konsekvenser og fordelingsvirkninger. Sammenhengen mellom husholdningenes inntekt og strømforbruk bes belyst.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av første halvår 2022 vurdere hvordan støtte ved høye strømpriser kan målrettes mot husholdninger med lave inntekter basert på data om strømforbruk og husholdningsinntekt.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Rødt og Kristelig Folkeparti viser til at vi har hatt de høyeste strømprisene noensinne i Norge denne vinteren. Det er svært utfordrende for både private husholdninger og næringsliv.

Disse medlemmer viser til at produksjonskostnadene for strøm er ca. 10–15 øre pr. kWh, mens inntekten nå er langt større. Staten tok inn 30–40 mrd. kroner mer i 2021 enn året før på grunn av ekstremt høy strømpris, og dette vil fortsette også i 2022. Disse medlemmer vil påpeke at strøm er strategisk viktig infrastruktur, og en helt nødvendig basisvare for alle i dette landet. En strømpris som ligger langt over kostpris, gir over natten alle norske husholdninger mange tusen kroner i ekstrakostnader, og for enkelte i næringslivet mange millioner kroner. Disse medlemmer mener det på kort sikt er høyst nødvendig at Stortinget legger til rette for støtteordninger som kompensere for dette for alle som er berørt. Disse medlemmer mener derfor at det så snart som råd må innføres at strømpris over 50 øre per kWh kompenseres fullt ut.

Disse medlemmer vil også for ordens skyld understreke at vi ønsker at absolutt alle forbrukere av strøm, alle husstander enten de bor i hus, leilighet eller i borettslag, gartnerier, landbruket eller annen industri skal omfattes av strømstøtteordningen. Det inkluderer selvsagt også fjernvarmekunder.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Representantforslag 65 S (2021–2022) fra representanter fra Fremskrittspartiet, hvor følgende forslag ble fremmet:

- «1. Stortinget ber regjeringen innføre en makspris for strøm på 0,50 kr pr. kWh ekskl. mva. Dette gjøres gjeldende for alle, både husholdninger og næringsliv.
2. Stortinget ber regjeringen fremme en sak for Stortinget med forslag om de nødvendige tiltak for å sikre norske forbrukere og bedrifter stabil tilgang på strøm til de priser som har vært vanlige i Norge,

altså langt lavere enn de som har vært vanlige i mange andre europeiske land.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine merknader i Innst. 122 S (2021–2022), jf. Dokument 8:65 S (2021–2022) og Dokument 8:66 (2021–2022), representantforslag om makspris fra henholdsvis Fremskrittspartiet og Rødt.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Representantforslag 66 S (2021–2022) fra Rødt, om å innføre makspris på og toprissystem for strøm. I dette forslaget foreslår dette medlem blant annet å sette en makspris på strøm på 35 øre/kWt, for å ta demokratisk, politisk styring over strømpriser som har løpt løpsk, og sikre rimelig strøm til et vanlig forbruk for norske husholdninger og næringsliv.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til regjeringens strømstøtteordning, som er foreslått utvidet fra å dekke 55 pst. av forbruket over 70 øre/kWt, til 80 pst. av forbruket over samme terskel. Mange forbrukere ble overrasket da de fikk regningen for desember, for det er ikke lagt opp til å gi støtte basert på den enkeltes faktiske strømkostnader, men på grunnlag av det man beregner som gjennomsnittlig spotpris for strøm den enkelte måned i det enkelte strømdistrikt. Da slår prisen om natten, når forbruket er lavt og prisen følgelig lavere, sterkt ut, og den prisen som gjelder når forbrukerne faktisk bruker strøm på dagtid, spilles ned. Dersom prisen for Sør-Norge, NO1, NO2 og NO5 hadde vært beregnet ut fra dagprisen på strøm (mellom kl 07.00 og 19.00), hadde snittprisen ligget på rundt 199 øre/kWh. Til sammenligning var prisen i området i hele desember, snitt av dag og natt, 177 øre/kWh. Dersom prisen beregnes ut fra når forbrukerne faktisk bruker strøm, på dagtid, vil støtten til forbrukerne øke.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen beregne snittprisen på strøm på grunnlag av dagpris, for å sørge for at folk får støtte for faktisk forbruk.»

Disse medlemmer viser til at strømprisene i desember 2021 i noen områder var ekstremt høye, og høyere enn det er forventet at prisene blir i perioden januar–mars 2022. For mange ble strømregningen veldig høy, på tross av regjeringens strømstøtteordning. Disse medlemmer er av den oppfatning at når ordningen nå utvides, bør den også gjelde for desemberregningen. Den utvidede støtten kan komme forbrukerne til gode på kommende fakturaer fra strøm-/nettleverandør.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at den utvidede strømstøtteordningen også gjelder for strømregningen for desember 2021.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til at strømstøtteordningen har tre faktorer som grunnlag for beregning av stønaden til den enkelte husholdning, som omtales som terskelverdi, stønadsgrad/stønads-sats og volumberegning. Dette medlem mener fremdeles den enkleste løsningen hadde vært å sette en makspris på strøm, og mener videre at denne modellen er problematisk fordi den foreslåtte terskelverdien er for høy, som vi har sett av prisnivået på vanlige husholdningers strømregning for desember, på tross av støtten som er gitt.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at strømstø-nadsordningen tar utgangspunkt i at terskelen settes til 35 øre/kWt for forbruk opptil 2 000 kWt og 70 øre/kWt for forbruk mellom 2 000 og 5 000 kWt. Videre innføres det en trinnvis statlig dekning med 100 pst. kompensasjon for forbruk opptil 2 000 kWt og 50 pst. kompensasjon for priser over 70 øre/kWt for forbruk mellom 2 000 og 5 000 kWt, for månedene desember 2021 og januar, februar og mars i 2022.»

Dette medlem viser til at fjernvarmeprisen følger strømprisen, og at fjernvarmeprisen også vil reguleres som følge av den midlertidige stønadsordningen. Det er en start, samtidig som NVE har utredet å ta fjernvarme av markedet, noe dette medlem ser som en god løsning for å sikre en rimelig pris på dette miljøvennlige oppvarmingsalternativet.

Komiteens medlemmer fra Venstre og Miljøpartiet De Grønne er positive til at regjeringen styrker støtteordningen for å avhjelpe husholdningene med høye strømregninger i det som for mange er en krevende og alvorlig situasjon. Men en økning fra 55 pst. til 80 pst. vil også ytterligere forsterke de negative effektene av strømstøtteordningen. De med høyest strømforbruk er de som får mest igjen. Samtidig svekkes insentivene for strømsparing ytterligere for dem med det høyeste forbruket. Ordningen er i tillegg innrettet slik at kunder med fastprisavtale på strømmen i mange tilfeller vil få en betydelig gevinst av at staten tar en del av regningen. For de som virkelig sliter med å betale strømregningen, kan dette oppleves uforståelig og provoserende. Disse medlemmer mener regjeringen bør styrke insentivene for strømsparing ved å senke taket på 5 000 kWh til 3 000 kWh, og innrette ordningen

slik at fastpriskunder ikke får mer igjen enn strømkunder ellers.

Komiteens medlemmer fra Rødt og Kristelig Folkeparti viser til at de ekstraordinært høye strømprisene treffer bredt i samfunnet, fra husholdninger til frivillige og ideelle organisasjoner og bedrifter og næringsdrivende. Prisøkningen er så stor og kommer så brått på et produkt som er så nødvendig, at det for mange er svært vanskelig å håndtere. Disse medlemmer viser samtidig til at staten får store påløpte ekstraintekter som følge av de høye strømprisene.

Disse medlemmer understreker at situasjonen er ekstraordinær og at det er svært krevende å få utbetalt kompensasjon raskt og effektivt til alle dem som har et rimelig krav om det, fordi så mange ulike aktører i samfunnet er rammet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil derfor foreslå et midlertidig strakstiltak med makspris på strøm på 50 øre per kWh eksklusiv merverdiavgift, som i utgangspunktet gjøres gjeldende fra 1. januar til 31. mars 2022 og som skal gjelde alle strømkunder, fra husholdninger og sekundærboliger til frivillige og ideelle organisasjoner til næringsdrivende og bedrifter.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Kristelig Folkeparti vil også foreslå at regjeringen snarest legger frem forslag om en hensiktsmessig regulering av kraftmarkedet på lengre sikt, slik at man kan forebygge slike svært høye strømpriser som man nå opplever.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, som et ekstraordinært strakstiltak, innføre en makspris på strøm på 50 øre per kWh eksklusiv merverdiavgift fra 1. januar til 31. mars 2022, som skal gjelde alle strømkunder, fra husholdninger og sekundærboliger og frivillige og ideelle organisasjoner til næringsdrivende og bedrifter.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen raskt fremme forslag for Stortinget om en hensiktsmessig regulering av kraftmarkedet på lengre sikt, for å motvirke slike svært høye strømpriser som man nå ser.»

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen i løpet av første halvår 2022 vurdere hvordan støtte ved høye strømpriser kan målrettes mot husholdninger med lave inntekter basert på data om strømforbruk og husholdningsinntekt.

Forslag fra Høyre og Venstre:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen opprette en søknadsbasert kommunal kompensasjonsordning for å bistå mindre bedrifter og frivillige lag og organisasjoner som nå sliter med høye strømpriser. Ordningen skal avgrenses til kommuner i prisområdene i Sør-Norge, og støtten til bedriftene må avgrenses til bedrifter der strømutgiftene utgjør en høy andel målt mot omsetningen deres. Tilskuddet må være i tråd med statsstøttereguleringen. Kommuner med betydelige merinntekter fra eierskap i kraftselskaper eller kraftproduksjon skal ikke inkluderes i ordningen, men disse kommunene oppfordres til å lage tilsvarende ordninger innenfor egen ramme. Tilskuddsmidlene settes av som skjønnsmidler som fordeles via statsforvalteren. Regjeringen bes foreslå en hensiktsmessig ramme for ordningen, eksempelvis 2 mrd. kroner. Midler som ikke kommer til utbetaling, tilbakebetales til staten.

Forslag fra Høyre:

Forslag 3

I midlertidig lov av 22. desember 2021 nr. 170 om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutgifter gjøres følgende endring:

§ 5 tredje ledd første punktum skal lyde:

Reguleringsmyndigheten for energi skal beregne stønadssats basert på følgende formel: $0,85 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Kristelig Folkeparti:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen raskt fremme forslag for Stortinget om en hensiktsmessig regulering av kraftmarkedet på lengre sikt, for å motvirke slike svært høye strømpriser som man nå ser.

Forslag fra Rødt og Miljøpartiet De Grønne:*Forslag 5*

Stortinget ber regjeringen beregne snittprisen på strøm på grunnlag av dagpris, for å sørge for at folk får støtte for faktisk forbruk.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen sørge for at den utvidede strømstøtteordningen også gjelder for strømregningen for desember 2021.

Forslag fra Rødt:*Forslag 7*

Stortinget ber regjeringen sørge for at strømstøtnadsordningen tar utgangspunkt i at terskelen settes til 35 øre/kWt for forbruk opptil 2 000 kWt og 70 øre/kWt for forbruk mellom 2 000 og 5 000 kWt. Videre innføres det en trinnvis statlig dekning med 100 pst. kompensasjon for forbruk opptil 2 000 kWt og 50 pst. kompensasjon for priser over 70 øre/kWt for forbruk mellom 2 000 og 5 000 kWt, for månedene desember 2021 og januar, februar og mars i 2022.

Forslag fra Kristelig Folkeparti:*Forslag 8*

Stortinget ber regjeringen, som et ekstraordinært strakstiltak, innføre en makspris på strøm på 50 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift fra 1. januar til 31. mars 2022, som skal gjelde alle strømkunder, fra husholdninger og sekundærboliger og frivillige og ideelle organisasjoner til næringsdrivende og bedrifter.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding A. I og II fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteens tilråding B. fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råar Stortinget til å gjøre følgende

V e d t a k :

A.

v e d t a k t i l l o v

om endringer i midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter

I

I midlertidig lov av 22. desember 2021 nr. 170 om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter gjøres følgende endringer:

§ 5 tredje ledd skal lyde:

Reguleringsmyndigheten for energi skal beregne stønadssats basert på følgende formel: $0,8 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$. For forbruk i desember 2021 skal stønadssatsen baseres på følgende formel: $0,55 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$.

§ 6 fjerde ledd skal lyde:

For nettselskap med leveringsplikt etter energiloven § 3-3 gjelder første og tredje ledd tilsvarende.

§ 10 annet punktum skal lyde:

Departementet kan gi nærmere forskrift om prisregulering av fjernvarme for kunder med eller uten tilknytningsplikt.

II

Loven trer i kraft straks.

B.

Stortinget ber regjeringen i løpet av første halvår 2022 komme tilbake med en evaluering av støttetiltakene for strøm, herunder samfunnsøkonomiske konsekvenser og fordelingsvirkninger. Sammenhengen mellom husholdningenes inntekt og strømforbruk bes belyst.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 19. januar 2022

Terje Aasland

leder og ordfører

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
21/2367-

Dato
18. januar 2022

Rettebrev - Prop. 50 L (2021-2022)

Jeg viser til Prop. 50 L (2021-2022) om endringer i midlertidig lov om stønad til husholdninger som følge av ekstraordinære strømutfgifter.

I forslaget til lovvedtak vedlagt proposisjonen er det en skrivefeil i forslaget til endringer i strømstøndsloven loven § 5 tredje ledd annet punktum. I forslaget står det at «*For forbruk i desember 2021 skal stønadssatsen baseres på følgende formel: $0,5 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$.*» I denne setningen er det en skrivefeil.

Korrekt tall i formelen skal være $0,55 \times (\text{stønadsgrunnlag} - \text{terskelverdi})$. I proposisjonen punkt 3.2 fremgår det at departementet foreslår at endringen i stønadsgraden fra 55 prosent til 80 prosent skal gjelde fra og med januarforbruket, som faktureres i februar. Den gjeldende stønadsgraden er 55 prosent. Ved en inkurie er desimaltallet 0,5 satt inn i lovteksten. Jeg anser dette for å være en åpenbar skrivefeil. Det har ikke vært intensjonen å nedjustere stønadsgraden i strømstøndsordningen for desemberforbruket fra 55 til 50 prosent.

Jeg anmoder om at desimaltallet 0,5 endres til 0,55 i forslaget til endringer i § 5 tredje ledd annet punktum, og at energi- og miljøkomiteen gjøres oppmerksom på dette.

Jeg presiserer at endringen vil rette opp en skrivefeil.

Med hilsen

Marte Mjøs Persen